

VIGTIG VIDEN INDEN **DU GRAVER**

FølgEBrev i forbindelse med gravearbejde i nærheden af **0,4 kV, 10-20 kV og 60 kV** kabler og luftledninger.

Vigtig viden inden du graver

Entreprenørens ansvar

Skal din entreprenørvirksomhed grave i nærheden af kabler og andre el-tekniske anlæg, er det vigtigt af hensyn til dit personales sikkerhed, at du er opmærksom på de regler, der er.

Du skal kende "Bekendtgørelse (nr. 1112) om sikkerhed for udførelse af ikke-elektrisk arbejde i nærheden af elektriske anlæg". Vi forventer også, at I bestiller og læser pjecen "[Pas på ledningerne og livet](#)", www.danskeenergi.dk/paspaaledningerneoglivet.

Du skal kende "LER-loven" og vi opfordrer alle der arbejder i jorden eller i nærheden af synlige elforsyningsanlæg til at indhente ledningsoplysninger via LER.dk, idet andre ledningsejere end netselskabet kan have elforsyningsanlæg eller stærkstrømskabler i området.

Det er dit ansvar at printe relevante tegninger i farver, og at de befinder sig dér, hvor der arbejdes.

Kontaktoplysninger på netselskabet fremgår af netselskabets tegninger.

En tegning er gyldig i 1 måned fra dato for fremsendelse

En tegning fra LER er gyldig i 1 måned. Hvis der går mere end 1 måned, fra tegningen er fremsendt/modtaget, til gravearbejdet begynder, kan der være sket ændringer i ledningsnettet. Det betyder, at du skal bestille en ny tegning. Dato for fremsendelse fremgår på tegningen.

Ønske om kabelpåvisning skal anmodes senest 3 arbejdsdage før gravearbejdet

Tegningerne fra LER er udgangspunktet for gravearbejdet, og generelt foretager vi som netselskab ikke påvisning. Hvis I fx på grund af usikkerhed om, hvor ledningerne ligger, ønsker påvisning, skal det ske ved henvendelse til os som netselskab senest tre arbejdsdage, før gravearbejdet påbegyndes. Påvisning af kabler vil normalt kun tilbydes mod betaling.

Private stikledninger kender vi typisk ikke den nøjagtige placering af

Stikledninger, som er det sidste stykke ind til en bebyggelse, er typisk privatejet, og placeringen er principielt ukendt. Du skal være opmærksom på, at hvis el-kunden ejer stikledningen, der går fra kabelskab eller transformerstation til bygning, så kender vi ikke den nøjagtige placering af stikledningen.

Ved ønske om at et kabel bliver taget ud af drift

Det er altid netselskabet, der beslutter, om det er muligt at tage et kabel ud af drift. Dette kan ske ved henvendelse til os som netselskab senest tre arbejdsdage før gravearbejdet påbegyndes. Afbrydelse af kabler vil normalt kun tilbydes mod betaling.

Undtagelser:

- Vejens tarv, i det øjeblik at arbejder er igangsat af vejmyndigheden, "gæsteprincippet".
- Lodsejere opkræves ikke betaling for afbrydelse af kabler.
- Ved force majeure hændelser som ikke kan kontrolleres, som fx krig, strejke og naturkatastrofer.

I tilfælde af at et kabel tages ud af drift stiller vi som netselskab krav om, at der skal være kontaktoplysninger på en konkret person ved entreprenørvirksomheden, vi skal ringe til, hvis det af systemmæssige årsager bliver nødvendigt at tage kablet i drift igen. Kontaktpersonen skal være tilgængelig, så længe arbejdet pågår.

Vigtig viden omkring luftledninger

Respektafstande i forbindelse med arbejde omkring luftledninger fremgår af pjecen "[Pas på ledningerne og livet](http://www.danskeenergi.dk/paspaaledningerneoglivet)", www.danskeenergi.dk/paspaaledningerneoglivet.

Vigtig viden når du graver

Inden du starter med at grave, skal du – uagtet oplysningerne fra LER – orientere dig om, hvad der findes af elforsyningsanlæg indenfor arbejdsområdet. Her henvises specielt til elforsyningsloven BEK nr. 1112 – kapitel 4 ”Arbejder i nærheden af kabler i jord”. Det betyder, at hvis entreprenøren skal arbejde inden for respektafstanden på 1 m, skal entreprenøren have kontakt til netselskabet inden gravningen påbegyndes.

Efter aftale med netselskabet skal du grave prøvehuller

Kabler kan findes ved forsigtigt at håndgrave prøvehuller, evt. kan der med stor forsigtighed graves med en minigraver. Prøvehuller må kun graves ned til dækbånd/fliser.

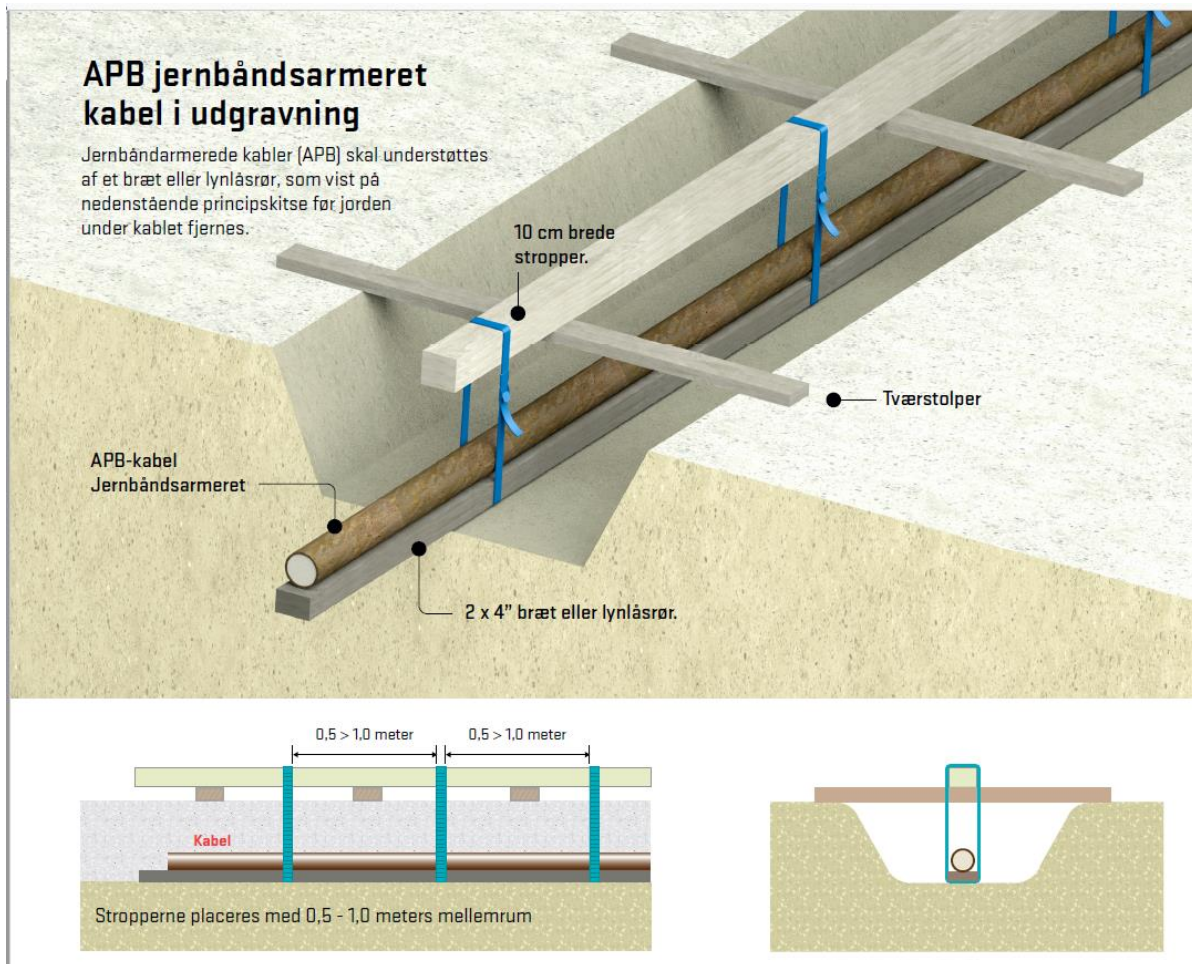
Vær ekstra forsigtig, hvis du graver inden for 1 meter fra kablet

Hvis du graver inden for respektafstanden (1 meter på hver side af kabeltracé), skal du grave/arbejde med forsigtighed, så skader på elforsyningsanlæggene undgås. Du kan evt. afskærme med en træplade.

Ved **styrede underboringer** er respektafstanden ligeledes 1 meter for langsgående eller krydsende boringer. For at finde den korrekte dybde/placering af kablerne eller og rørene skal der graves prøvehuller.

Ved opgravning på tværs af kabeltracé i ca. 1 meters bredde afbrydes kablet normalt ikke, og du skal tilstræbe, at kablet ikke blotlægges. Du skal sørge for at ’hule’ ud under kablet. Generel vejledning om arbejde indenfor respektafstanden kan indhentes ved telefonisk henvendelse. Vores navn og telefonnummer står på tegningen fra LER.

Jernbåndsarmerede kabler skal besigtiges af netselskabet, inden retablering må påbegyndes.

Figur 1

Eks. på ophæng af APB kabel i udgravning.

Regler for ophængning og flytning af kabler

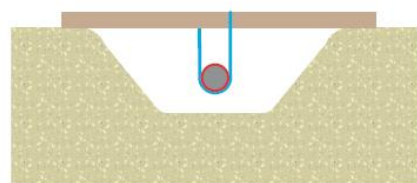
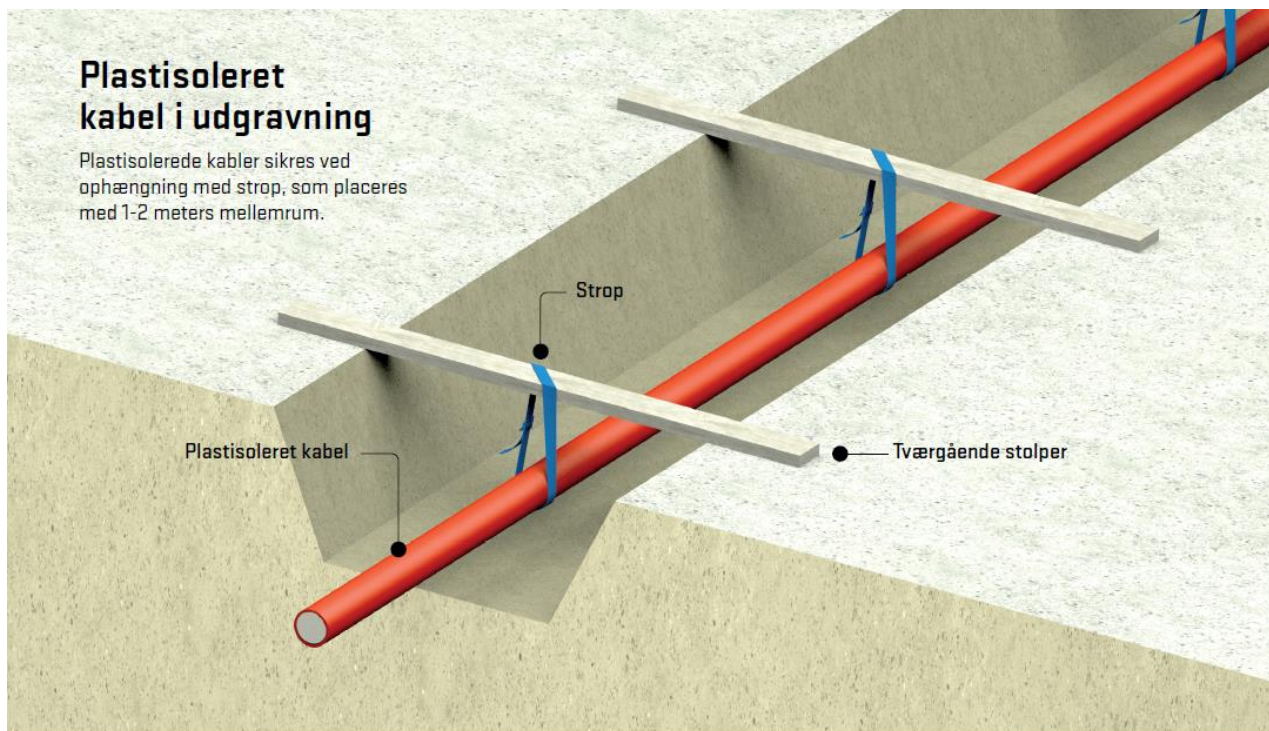
Er det absolut nødvendigt at flytte et kabel, skal det gøres med forsigtighed. Kablerne skal sikres mod mekaniske skader og jordskred og skal derfor været sikret ved ophængning således:

- ▶ Jernbåndsarmerede kabler (APB) skal understøttes af et bræt eller lynlåsør (2-delt kabelør) før jorden under kablet fjernes, se figur 1 på forrige side.
- ▶ Plastisolerede kabler sikres ved ophængning med stropper, som placeres med 1-2 meters mellemrum (figur 2).

Hvis der som følge af gravearbejde ændres på beliggenhed af kabler, skal den nye beliggenhed aftales med netselskaber. Opmåling skal foretages inden retablering. Omkostning i forbindelse med flytningen faktureres efter gældende praksis.

Plastisoleret kabel i udgravning

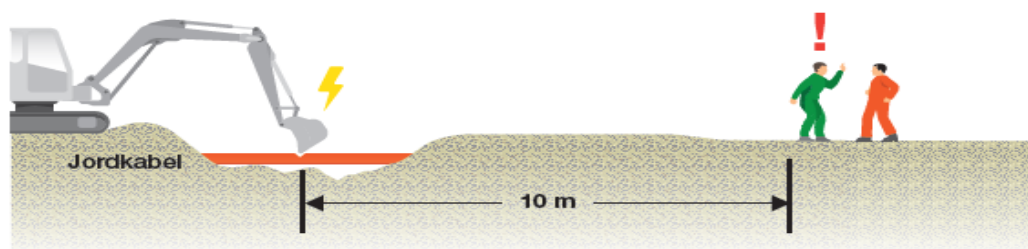
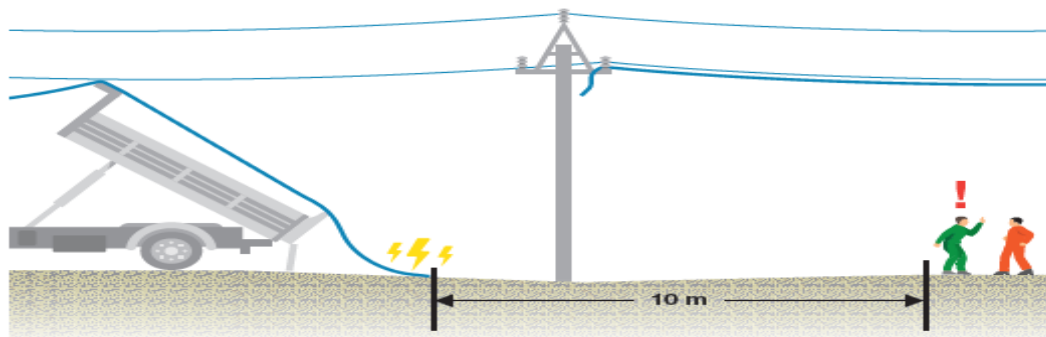
Plastisolerede kabler sikres ved ophængning med strop, som placeres med 1-2 meters mellemrum.

Figur 2 Eks. på ophæng af plastisolerede kabel i udgravning. Som udgangspunkt er plastisolerede kabel rød, men tidligere årgange kan have en anden farve.

Vigtig viden ved beskadigelser

Af sikkerhedsmæssige årsager er det vigtigt, at du ringer til os så snart skaden er sket. Vi skal have udbedret skaden. Vores telefonnummer står på tegningen fra netselskabet.

Respektafstand for nedrevne luftledninger

Sørg for at ingen kommer inden for følgende respektafstande:

- 10 meter fra nedrevne 10 / 15 / 60 kV luftledninger
- 2 meter fra nedrevne 0,4 kV luftledninger.

Respektafstanden til et beskadiget kabel er 10 meter!

Et kabel der er synligt beskadiget er farligt og kan være dødbringende. Så respektér afstanden på 10 meter til et beskadiget kabel uanset spændingsniveau.

Hvem skal betale for udbedringen?

Som udgangspunkt skal entreprenørvirksomheden betale for udbedringen af en skade, hvis kunder er blevet afbrudt, eller hvis skaden er så stor, at kablet ikke kan idriftsættes.

Undtagelser:

Der fremsendes ikke en regning, hvis netselskabets ledningsoplysninger ikke er korrekte, og hvor entreprenøren dermed har handlet i god tro.

Ved mindre beskadigelse af kappen kan gives "frit lejde"

Det er uheldigt, at der ligger skadede kabler i jorden. I tilfælde af mindre skader på kappen (kappefejl) kan netselskabet give "frit lejde", og skadevolderen skal ikke betale for reparationen.

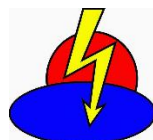
Når du som entreprenør graver i følgende netselskabers områder, så gælder de ovenstående regler for gravearbejdet.

DIN·L

ELINORD

EL-NET

FLOW
ELNET

Forsyning Elnet

GEV

Vi møder dig med go' energi

| Ikast
el net |

KONSTANT

L-NET

MES NET

**NETSELSKABET
n1**

NET8800

NOE
NET A/S

nord energi
net a/s

Ravdex

RAH
ENERGI TIL VESTJYLLAND

THY·MORS
ENERGI ELNED A/S

TRE·FOR
El-net

VEKSEL

**VN VESTJYSKE NET
60 KV**

VORES ELNED